

Elinkeinokalatalouden valtiontukijärjestelmä

Kalastuslain uudistaminen – Rahoitusjaosto
17.4.2009

Risto Lampinen
Maa- ja metsätalousministeriö

**Suomen elinkeinokalatalouden
toimintaohjelma
2007-2013**

Elinkeinokalatalouden valtiontuet

Elinkeinokalataloutta koskevia valtiontukia voidaan myöntää vain EU:n hyväksymien järjestelmien mukaisesti ja kaikkiin sisältyy vähintään vuosittainen raportointivelvollisuus

Elinkeinokalatalouden valtiontukijärjestelmä EU:ssa

- Euroopan kalatalousrahasto
- Kalatalouden valtiontukien suuntaviivat
- Kalatalouden ryhmäpoikkeusasetus
- Kalatalouden de minimis –tukisäännöt

Muut valtiontukijärjestelmät

- Yleishyödylliset palvelut

Euroopan kalatalousrahasto

Neuvoston asetus (EY) N:o 1198/2006 ja 744/2008

- Strategia ja toimintaohjelma vuosiksi 2007-2013 + taloudellisten vaikeuksien paketti 2008-2010
- EU + kansallinen rahoitus
- Kalastuksen, vesiviljelyn, kalanjalostuksen ja kalan tukkukaupan investointituet
- Infrastruktuurin ja kehittämishankkeiden tuet

Kalatalouden valtiontukien suuntaviivat

Suuntaviivat kalastus- ja vesiviljelyalan valtiontukien tarkastelemista varten (2008/C 84/06)

Ilmoitusvelvollisuus ja vuosittainen seuranta

- Tuki investointeihin kalastusaluksilla
- Luonnonmullistusten, poikkeuksellisten tapahtumien tai tiettyjen epäsuotuisten sääolojen aiheuttaman vahingon korvaamiseen myönnettytuki
- Yhteisön vesialueiden ulkopuolella toimivien yhteisön kalastusalueiden verohelpotukset ja työvoimakustannukset
- Veroluonteisilla maksuilla rahoitettava tuki
- Tuki syrjäisimpien alueiden kalastustuotteiden kaupan pitämiseen ja laivastoon (ei Suomi)
- Tuki muihin toimenpiteisiin

Suomessa tukimuodot kalastusvakuutusjärjestelmä ja kalan kuljetustuki

Kalatalouden ryhmäpoikkeusasetus

KOMISSION ASETUS (EY) N:o 736/2008

perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta kalastustuotteiden tuottamisen, jalostamisen ja kaupan pitämisen alalla toimiville pienille ja keskisuurille yrityksille myönnettävään valtiontukeen

- Ei etukäteisilmoitusvelvollisuutta EKTR:n mukaisilta hankkeilta (ei investointeihin kalastusaluksiin)
- Koskee pk-yrityksiä
- Hankkeen kokoraja tukikelpoiset kustannukset 2 000 000 €
tuen määrä 1 000 000 €

Suomessa osittain v. 2009 kalastusalueiden pysyvä lopettaminen

Kalatalouden de minimis -tuki

KOMISSION ASETUS (EY) N:o 875/2007

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen kalastusalalla ja asetuksen (EY) N:o 1860/2004 muuttamisesta

- Ei etukäteisilmoitusvelvollisuutta komissiolle
- Tuki voidaan kohdentaa kalatalousalalle vapaasti, pois lukien mm. tuki uusiin aluksiin, hinta- ja vientituet
- Yrityskohtainen raja 30 000 € / 3 vuoden ajanjakso
- Kansallinen raja Suomessa 7 075 000 € / 3 vuoden ajanjakso

Suomessa TEM:n kalanjalosteiden kuljetustuki (syrjäiset alueet)

Muut valtiontukijärjestelmät: SGEI -palvelut

Komission sääntelypaketti

Yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvillä palveluilla (services of general economic interest) eli SGEI-palveluilla, tarkoitetaan kaupallisia palveluja, joista on yleistä taloudellista hyötyä ja joiden tuottajalle julkisyhteisö on siksi asettanut erityisen julkisen palvelun velvoitteen.

Komission sääntelypaketti (pätös, puitteet, avoimuusdirektiivin muutos), tuli voimaan 29.11.2006 ja sen tarkoituksena on linjata, miten komissio päätöksissään käsittelee SGEI-palveluista maksettavia korvauksia.

Kokonaisuudella selvennetään:

- millä edellytyksillä julkisen tahon myöntämä taloudellinen korvaus julkisen palvelutehtävän suorittamisesta voidaan katsoa yhteismarkkinoille soveltuvaksi sallituksi valtion tueksi,
- milloin korvauksen katsotaan jäävän valtiontukia koskevan ennakoilmoitusvelvollisuuden ulkopuolelle, ja
- milloin kyseessä on korvaus, joka tulee ilmoittaa komissiolle valtiontukena.

Muut valtiontukijärjestelmät: SGEI –palvelut...

Jäsenmaiden tuli ilmoittaa ne järjestelmät, joiden se katsoo olevan SGEI - palveluita joulukuussa 2008

Suomi ilmoitti kalatalouden osalta seuraavat järjestelmät:

➤ **Kalastusvakuutus**

perusteena on, etteivät vakuutusmarkkinat hoida toimintaa

➤ **RKTL:n vesiviljelytoiminta**

perusteena järjestelmän yleishyödyllisyys (kalakantojen säilyttäminen ja kalankasvatuksen turvaaminen)

Nykyiset elinkeinokalatalouden valtiontuet

**EKTR-rahoituksen suuruus on vuonna 2009 12 135 000 €
(EU:n osuus n. 5,4 milj. euroa, kansallinen n. 6,7 milj. euroa)**

Suomessa puhtaasti kansallisia tukia elinkeinokalatalouteen käytetään keskimäärin vuosittain noin

MMM

Kalastusvakuutus	1 000 000 €
Kalan kuljetustuki	70 000 €
<u>Muut infra- ja kehittämishankkeet</u>	<u>430 000 €</u>
Yhteensä	1 500 000 €

TEM

Kalanjalosteiden kuljetustuki noin 10 000 €

Kokemuksia ja pohdittavaa

Kokemukset elinkeinokalataloudessa

- Monimutkainen järjestelmä käytössä oleviin varoihin nähden
- EU:n valtiontukisäännöt ovat kiristyneet jatkuvasti ja kiristynevät jatkossakin

Pohdittavaa kalastuslain uudistamisen yhteydessä

- Kalastuksenhoitomaksujen käyttö kannattaa pohtia erityisesti SGEI-palveluiden näkökulmasta
- Hyöty olisi tällöin varma yhteensopivuus EU:n valtiontukijärjestelmiin

